

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۱۲ آذرماه ۱۳۲۱

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - تقدیم لایحه تجدید انتخاب اعضاء دیوان محاسبات
- ۳ - اقتراع شعب ششگانه
- ۴ - شورو تصویب لایحه تعیین محل اعتبار پرداخت اضافه قیمت چغندر
- ۵ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس نیم ساعت قبل از ظهر بریاست آقای بیات نایب رئیس تشکیل گردید)

صورت مجلس روز دوشنبه ۹ آذر ماه را آقای (طوسی) منشی خواندند ❖ ❖

[۱ - تصویب صورت مجلس]

دکتر تاج بخش - در صورت مجلس بنده را غایب نوشته اند

نایب رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ آقای . . . در صورتی که هم ریاض بوده ام .

نایب رئیس - آقای طوسی .

طوسی - این اسامی غائبین که اینجا نوشته شده غالباً اجازه خواسته بودند ولی چون کمیسیون عرایض و مرخصی نبوده بعد از اینکه اقتراع شعب شد کمیسیون هم معین میشود و تکلیف این غائبین هم معلوم خواهد شد .

نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس دیگر نظری نیست

(کفته شد خیر)

نایب رئیس - صورت مجلس تصویب شد .

دولت‌شاهی

دولت‌شاهی - بنده را بی اجازه نوشته اند در صورتی که

اجازه خواسته بودم

نایب رئیس - آقای انوار

انوار - قبل از دستور

نایب رئیس - رضوی

رضوی - قبل از دستور .

نایب رئیس - آقای دکتر تاج بخش

❖ عین مذاکرات مشروح یکصد و پانزدهمین جلسه لز سیزدهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵) .

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

❖ ❖ اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است

غائبین بی اجازه - آقایان رضوی - مرآت اسفندیاری - توایت - دکتر ضیاء - رهبری - نوبخت - ذوالقدر - مؤید احمدی - اورنگ - ارگانی - دکتر تاج بخش - مشیردوانی - بقوانی - ناصری - امیر ابراهیمی - عطاءالله بالیزی - دکتر سنک - هدایت الله بالیزی - فاطمی - نیکپور - دکتر ادهم - دهستانی - دهستانی - جهانشاهی - آصف - خسروشاهی - صادق وزیری - دولت‌شاهی - مقدم - مستشار - امامی - دشتی - اردبیلی - کامل ماکو - نصر تیان - همراز

جمعی از نمایندگان - دستور دستور

نایب رئیس - دستور اعلام شده است. آقای طهرانچی با ورود در دستور مخالفید؟ بفرمائید

طهرانچی - اگر اجازه بفرمائید يك تلگراف از طرف آقایان علمای قم و همچنین از طرف اهالی قم رسیده است بعرض مجلس برسد بعد وارد دستور بشویم.

نایب رئیس - آقایانی که با ورود در دستور موافقت بر خیزند (عده کمی برخاستند) رد شد

۲ - تقدیم لایحه تجدید انتخاب اعضاء دیوان محاسبات

کفیل وزارت دارائی - دوره قانونی دیوان محاسبات در همین نزدیکی سپری میشود برای اینکه آقایان نمایندگان محترم وقت در انتخاب اعضاء دیوان محاسبات داشته باشند بنده لایحه قانونی آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میکنم که بکمسیون مراجعه فرمایند که قبل از اینکه مدت منقضی شود جزو دستور گذارده شود که سی نفر از بین آنها انتخاب بفرمایند که کارهای جاری کمسیون محاسبات جریان پیدا کند

۳ - اقتراح شعب ششگانه

جمعی از نمایندگان - دستور

نایب رئیس - مخالفی نیست (خیر) چون مدت شعب منقضی شده است و کمسیون عرایض باید زودتر معین شود اول این کار باید تمام شود. عده حاضر مرکز ۱۱۶ نفر برای هر شعبه ۱۹ نفر تعیین میشود و برای شعبات يك و دو يك نفر اضافه میشود. (اقتراح بعمل آمده بترتیب ذیل نتیجه حاصل شد)

شعبه اول - آقایان: شهیدوست - منصف - حسن اسفندیاری - دهستانی - خسرو شاهی - محیط - مؤید احمدی - ثقة الاسلامی - موقر - فروهر - فتوحی - مجد ضیائی - پناهی - حمزه تاش - مؤید ثابتي - دکتر طاهری - صفوی - دکتر لقمان نهورای - رضوی.

شعبه دوم - آقایان: دکتر قزل ایباغ - هدایت الله پالیزی - ایقوانی - فرشی - گیو - تهرانچی - مهذب - شجاع - دکتر نفیسی - مکرّم افشار - نائینی - مقدم - صفاری - سزاوار - فیاض - لاریجانی - مسعودی خراسانی - دکتر ملك زاده - آزاد.

شعبه سوم - آقایان: مستشار - حسن اکبر - نراقی - نیکپور - فریدونی - ناهید - گرگانی - مهدوی - دکتر تاج بخش - حریری - فرسخ - طباطبائی - شاهرودی - مخبر فرمند - عزیزی - ملك مدنی - امیر تیمور - مسعودی خراسانی - جهانشاهی.

شعبه چهارم - آقایان: نمازی - نبیل سمیعی - اوحدی - ساکینیان - افخمی - دکتر غنی - یار احمدی - معتضدی - جلالی - دشتی - شهابنگ - منشور - نصرتیان - معینی - ریگی - ملك زاده آملی - نوابزادی - اصفهانیان - بیات.

شعبه پنجم - آقایان: علیقلی هدایت - بوداغان - نقابت - صدر - آزادی - ذوالقدر - دادور - اقبال - رحمت سمیعی - افشار - مؤید قوامی - معتصم سنگ - جلیلی - جعفر اصفهانی - فرمانفرمایان - دکتر سمیعی - بهبهانی - رفیعی - کازرونیان.

شعبه ششم - آقایان: ارگانی - یمین اسفندیاری - اعتبار - چایچی - دکتر سنگ - فریدونی - عطاء الله پالیزی - طوسی - دولتشاهی - دکتر ادهم - محمد نفی شیرازی - همراز - سلطانی - گودرز نیا - روحی - هاشمی - رهبری - ملابری - فاطمی - پارسا.

به شعبه اول اضافه میشود آقای مشار.

به شعبه دوم آقای معدل.

۴ - شور و تصویب لایحه تعیین محل اعتبار پرداخت اضافه قیمت چغندر

نایب رئیس - در دستور شور دوم لایحه جنگلهاست آقای وزیر پیشه و هنر.

وزیر پیشه و هنر و بازرگانی - چون تصفیه حساب کسانیکه چغندر تحویل داده اند بوزارت پیشه و هنر آقایان تصدیق میفرمائید که این امر مقدم است با آقای وزیر کشاورزی صحبت کردیم ایشان هم موافقت فرمودند این لایحه مختصری است اگر مجلس شورای ملی هم موافقت کنند قبلاً مطرح شود.

نایب رئیس - مخالفی نیست (خیر) راپرت کمسیون بشرح زیر خوانده شد.

کمسیون بودجه لایحه شماره ۳۷۷۵۹ دولت راجع به افزایش بهای چغندر و انتبصار مبلغ چهل و سه میلیون ریال بوزارت بازرگانی و پیشه و هنر را مطرح نموده ماده واحده پیشنهادی را تصویب و اینک گزارش آنرا که عین ماده پیشنهادی دولت است تقدیم مجلس شورای ملی مینماید ماده واحده - وزارت دارائی مجاز است برای افزایش بهای چغندر فند تا حدود مبلغ چهل و سه میلیون ریال بوزارت بازرگانی و پیشه و هنر اعتبار داده و از محل اضافه در آمد کارخانهای قند محسوب دارد.

نایب رئیس - آقای امیر تیمور.

امیر تیمور - زمین گاهی تا و مخصوصاً رویه دولتهای ما همه روی افراط و تفریط است بنده فراموش نمیکنم و نمیتوانم فراموش کنم که در اسفند ماه گذشته مکرر به هیئت دولت و به آقایان وزراء فرداً فرداً و به وزیر پیشه و هنر که آنوقت هم آقای هژیر افتخار آنرا داشتند مکرر تذکر دادم که اگر احتیاجات قند کشور را ما صد هزار تن بگیریم در حدود بیست و پنج هزار تن شاید این کارخانجات فعلی تا بحال تأمین کرده اند و بقیه از خارج کشور باید بیاید و چون اوضاع دنیا غیر عادی است و ممالک همجوار دچار جنگ هستند و وسایل نقلیه نیز از بین رفته است امید زیادی ما نباید داشته باشیم که بتوانیم احتیاجات خودمان یا کم بود خودمان را از خارج وارد کنیم و از حالا باید خودمان به فکر این باشیم و درصدد این برائیم که هرچه ممکن باشد قند خودمان را در داخله تهیه کنیم بنده به ایشان تذکر دادم که ما کارخانجاتی را که فعلاً داریم اگر بر مقدار محصول چغندر اضافه شوند این کارخانجات وافی خواهد بود که قند کشور را تأمین کنند و برای اینکه میزان محصول چغندر افزایش یابد تنها راهش این است که دولت قلم در دست بگیرد و حساب بکند و يك حسابی بکند که زارع ضرر نکند و بنده بنام تمام زارعین چغندر کار عرض میکنم که از فایده شان صرف نظر کنند قیمتتهائی که سابقاً گذاشته بودند يك قیمت های مصنوعی و حسب الامری بود

سه تومان اول قیمت گذاشته بودند و بعد پنج تومان معین کردند آخر ملاحظه بفرمائید قیمت برک درخت بیش از پنجتومان است چغندری را که بچویوانات میدادند خروازی سی تومان است سبزی در اسفند ماه خروازی پنجاه تومان بوده است با این وضع شما این طور قیمت معین کردید این مطالب را در اسفند ماه بهمین آقای هژیر تذکر دادم که این قیمت مصنوعی بضرر زارع تمام میشود و بضرر کشور تمام میشود حالا امسال که هرچه بود گذشته است ولی برای سال آتی عرض میکنم که در اسفند ماه موقع چغندر کاری است و از حالا هم آقایان نمایندگان را شاهد میگیرم که اگر يك دولتی باشد که با صمیمیت بخواهد احتیاجات مملکت را تأمین بکند باید قیمت چغندر را ترقی بدهد ولی متأسفانه این عمل شما باعث کاهش این زراعت میشود و بالاخره همیشه دست شما مثل گدایان دراز خواهد بود باطراف دنیا که بابا ما نداریم بنده مکرر به این آقایان تذکر دادم و نخواست بفهمد و حقیقتاً من ناسف دارم از اینکه يك وزیر حرف حساب را نمیخواهد بفهمد و هرچه تذکر دادم گوش ندادند متأسفانه فرصت از بین رفت و حالا نازه متوجه شده اند که آن حرفها صحیح بوده است و این لایحه را که بمنزله نوشداروی بعد از مرگ سهرابست افزوده است موقعی که کار از کار گذشته در سالی که شما میتوانستید که قند مملکت را در داخله مملکت تهیه کنید نکردید حالا آمده اید و میخواهید با يك قیمت مصنوعی جبران بکنید این فایده ندارد این عمل را بایستی موقع زراعت چغندر کرده باشید و شایسته بود که شما در وزارت پیشه و هنر و بازرگانی که هر روز کمسیون دارید يك کمسیون هم برای این کار درست میکردید و بموقع این کار را میکردید نه اینکه حالا که کار از کار گذشته آن هم بطور مصنوعی و برای تظاهر دروغی چندین میلیون پول این مملکت را دور بریزید این است که عرض کردم که مملکت ما همیشه دچار افراط و تفریط است و این ها نتیجه عدم لیاقت وزرای ایران است که همیشه مملکت ما دچار

بدبختی بوده است بهر حال امسال که گذشته است ولی برای سال آتی به عرض میکنم که اسفند ماه موقع چغندر کاری است و از حالا هم آقایان نمایندگان را شاهد میگیرم که اگر يك دولتی باشد که با صمیمیت بخواهد احتیاجات کشور را در داخل کشور تأمین کند میتواند فقط در ایران راهم در داخل ایران تهیه بکند بشرط اینکه برای قیمت چغندر قیمتی تعیین کند که برای شخص زارع تمام میشود. الان چغندری را که برای الاغ تهیه میکنند با خرواری پنجاه تومان هم تهیه نمیشود حالا هم اینها با يك لایحه مصنوعی میخواهند يك کاری بکنند و این طرز کار کردن بعقیده بنده نیست.

وزیر پیشه و هنر و بازرگانی - اولاً بنده توضیح زیادی ندارم و آقای امیر تیمور واقعاً موافق بودند همینطور که میفرمودند نه از امروز بلکه از سال گذشته موافق بودند با اضافه قیمت چغندر ولی دوسه توضیح را فقط خواستم عرض کنم اولاً تصدیق میفرمائید آقایان که هم دولت هم مجلس شورای ملی و هم تمام عوامل دولتی وظیفه دارند نه اینکه توجه بیک رشته مخصوصی و یک رشته از امور اقتصادی بکنند بلکه مکلف هستند تمام احتیاجات اقتصادی و مالی و بالاخره تمام امور مملکت را روی هم مورد توجه قرار دهند اگر تصور میفرمائید که برای این که تمام احتیاج قند مملکت که در حدود ۱۲۰ هزار تن در سال تخمین میشود این را بایستی ما در داخله مملکت تهیه کنیم و البته این يك نظری است ولی بایستی دید آیا وسیله فراهم هست که ما این چغندری را که مورد احتیاج ۱۲۰ هزار تن هست تهیه کنیم که بسایر احتیاجات مملکت هم خدشه وارد نیاید یا نه؟ زمین ایران محدود است و آبش هم محدود است اگر بنا باشد که ما هر جا را که ممکن باشد چغندر بکاریم پس پنبه را چه کنیم؟ سایر کارخانههایی که هست چه بکنیم؟ تریاک را چه کنیم؟ محصول صنعتی را چه کار باید کرد؟ آیا تصور میفرمائید حالا این که اگر قیمت چغندر سال گذشته کم تعیین شده و باینجهت آنقدر که لازم بوده است چغندر نکاشته اند زمینش را بی حاصل گذاشته اند؟

خیر در هر صورت چیزی کاشته اند اگر بجائی رسیده بود که زمینش را يك چیزی بکارم مطمئن باشید که چغندر کاشته اگر چغندر نکاشته پس يك محصول دیگری کاشته. اگر بنا باشد که وزارت پیشه و هنر یا دولت نظرش این بشود که باید بهر وسیله که شده است ما باید چغندر کارها را تشویق بکنیم فرمایش جنابعالی صحیح است. ولی ما اطمینان داریم که همه محصول مملکت مورد احتیاج مردم است. البته همیشه يك قیمتی برای چغندر تعیین میکرده اند که برای سایر اجناس بآن تناسب قیمت تعیین نشده است (صحیح است). این يك مطلب مطالب دوم که اصلاً چغندر خرواری پنج تومان بنده سابقه ندارم و ندیدم. ابتدا خرواری ۳ تومان بود بعد در سال گذشته در حوالی تهران ۷ تومان کردند ولی از ۵ تومان بنده سابقه ندارم. اما این اضافه که حالا میفرمایند صلاح نیست و بعقیده بنده در ظرف این پنج یا شش ماه در این موقع بیشتر از دو برابر کردن صلاح نباشد زیرا که سایر مایحتاج مملکت را هم قیمتش بدون تناسب بالا میرود و بعد وقتی در ظرف سال دیده شده که سایر محصولات مملکت هم قیمتش بیش از این شده است که در اسفند بوده است برای اینکه بصاحبان چغندر يك تحمیل بیجائی نشده باشد در نظر گرفته شد که دولت با آنها يك کمکی بکند و درست بعقیده بنده این تصمیمی را که دولت گرفته است و بعرض مجلس هم رسانده است و تصمیمی را که مجلس شورای ملی در اینجا اتخاذ خواهد فرمود اگر موافقت بفرمایند باین پیشنهاد بهترین وسیله است برای تشویق مردم یعنی دولت میگوید آقا تصور نکنید که اگر کار از کار گذشت ما دیگر نمیخواهیم حق شما را منظور کنیم ولو اینکه موقع کشت چغندر هم گذشته ولو اینکه هر قدر چغندر باید بدست بیاید بدست آمده باشد یا سایر محصولات فلاحتی در ظرف این مدت قیمتش بالا رفته باشد دولت میگوید ما حالا نمیآئیم بشما تحمیل بکنیم که چون چغندر شما موجود است ما هم همان قیمت را از شما میخریم. نه ما میخواهیم به سنجیم به تناسب سایر محصولات اگر باید قیمت چغندر بالا برود بشما

کمک میکنیم این بهترین طریقی است که دولت در فکر زارعین از حیث محصول چغندر هست و نمیخواهد بگوید که چون موقع گذشته است من دیگر نمیخواهم بشما چیزی بدهم. (بعضی از نمایندگان - کافی است مذاکرات)

نایب رئیس - پیشنهاد آقای معدل.

پیشنهاد میکنم جمله زیر به آخر ماده اضافه شود: دولت برای بهای چغندر سال بعد نرخ را که کمتر از سیصد کیلو ۲۰۰ ریال نباشد تعیین و قبل از کشت چغندر اعلام مینماید **نایب رئیس** - آقای معدل.

معدل - آقای امیر تیمور در يك قسمت از فرمایشاتشان توضیح فرمودند که نرخ را که دولت برای چغندر تعیین کرده است از اجناس مشابه او بقدری کمتر است که قابل تشابه نیست. همینطور هم هست اگر آقایان دقت بفرمایند بآن لبوئی که فریاد میکنند توی کوجهها می بینید قیمتش را ملاحظه کنید يك من يك تومان میفروشند. حالا میتوان گفت يك قسمتش را فایده ای است که فروشنده برای نفع میبرد ولی چغندری که الان در بازار خرید و فروش میشود خرواری ۳۰ تومان است برای اینکه مادر آتیه دسترسی نخواهیم داشت به قند و شکر و آفری که احتیاجات مملکت ما را رفع کند. و از طرفی دولت نمیخواهد رویه گذشته را تعقیب کند و مالکین و کشاورزان را الزام به کشت اجباری چغندر ایران بکند و برای اینکه اجناسی که آنها تهیه میکنند بهایش متناسب باشد با سایر اجناس که بتوانند بجای چغندر تهیه کنند از این نظر نسبت بعقل گذشته ای که ایشان میگردند دیگر مورد نداشت قیمت تعیین نشود و بنده پیشنهاد کردم که دولت نسبت بسال آتیه مکلف باشد این نظر را نسبت بکشاورزان عمل کند مثل همان نظری را که راجع بگندم صرفاً دولت اعلام کرده است وقتی که گفته میشود دولت در سال آتیه گندم را کمتر از این نرخ نخواهد خرید اگر وزارت پیشه و هنر هم این اعلام را نکند که سال نو ما کمتر از دو بیست ریال نخواهیم خرید کسی دیگر چغندر ندارد نمیکنند و اگر دیرتر اعلام کند نتیجه نخواهد گرفت

برای اینکه زمین چغندر باید تهیه شود و باید شیارهای عمیق شود و کود ریخته شود و حاضر شود اگر میدانند که این نظر مطابق سلیقه شان نیست بنده عرضی ندارم.

وزیر پیشه و هنر و بازرگانی - بنده خواستم که خاطر آقایان مسبوق باشد که اگر قیمت چغندر در عمل آنچه را که دولت در عوض چغندر به چغندر کار میپردازد منحصر به این پولی که میدهند نیست. اولاً برای شیار زمین دولت تراکتور میدهد (معدل - تا بحال که داده نشده است) خوب آنقدر که وسیله داریم داده اند (معدل - در تمام فارس یکدانه نداده اند) عرض کنم که تصمیم برای این است که تراکتور بدهند يك مقدار دیگری خواسته اند و بگم که رسیده و در چند روز دیگر خلاص میشود و بولایات فرستاده خواهد شد و تصمیم اصلی اینست که هر چه تراکتور بگیرند بآنها بدهند. این یکی و دیگر اینست که مقدار قندی را که وزارت پیشه و هنر به قیمتی که وزارت دارائی قند را میفروشد به چغندر کار میزان معینی قند میدهد که این البته برای سایر اجناس نیست. کمک دیگری که امسال کرده اند این است سابقاً برای حمل چغندر يك کرایه متوسط معین مقطوعی میپرداختند و امسال موافقت کردند که کرایه هر چه شد دولت خودش بپردازد بنا بر این میخواستم خاطر آقایان مسبوق باشد که بی انصافی که نشده بلکه مساعدت هم بعد تناسب شده است و برای سال آتیه هم منظور این نیست که از توسعه چغندر کاری جلو گیری بشود البته رعایت این نظری که میفرمائید خواهد شد ولی از طرف دیگر باید این قسمت را هم توجه بفرمائید این که آقایان میفرمایند چغندر بایستی به قیمتی خریداری شود که برای رغایا صرف کند قسمت اعظم محصول این صدو بیست هزار تن چغندر را که مردم این مملکت میخورند همه را که اشراف نمیخورند که ما بگوئیم قیمت چغندر هر چه گران باشد عیب ندارد تناسب قیمتی هم که قند آن تمام میشود ما باید رعایت کنیم والا دولت که يك همچو پول بی حسابی ندارد که چغندر را گران بخرد و قند را ارزان بفروشد تفاوت قیمت را باید روی قند بکشد و آنوقت خود

همان زارع هم پول ندارد بآن قیمت بخرد و این را هم عرض کنم که نمیگوئیم که قیمت دوست ریال زیاد است ولی بهتر است که در قانون قطعیت پیدا نکند که بعد ما بتوانیم روی مقتضیات تصمیم لازم بگیریم.

معدل - دلائلی که فرمودند بنده را قانع نکرد ولی به احترام بیانات ایشان بنده مسترد میکنم

نایب رئیس - پیشنهاد آقای دهستانی :

بنده پیشنهاد میکنم که در ماده واحده قیمت چغندر معلوم گردد.

نایب رئیس - آقای دهستانی .

دهستانی - منظور بنده از این پیشنهاد این بود که اصل قضیه چغندر کاری را بعرض آقایان برسانم . تقریباً یک ماه قبل در ساوجبلاغ (افشار - ماده ۶۳) را هم در نظر بگیرد) یک ماه قبل در ساوجبلاغ بنده مطلع شدم که زارعین اساساً نیستند چغندر ها را از زمین بکنند و حمل کنند بکارخانه این بود که بنده در یادداشتی که در همین مجلس خدمت آقای وزیر پیشه و هنر تقدیم کردم تقاضا کردم که اولاً کرایه را بالا ببرند و ثانیاً قیمت چغندر را زیاد بکنند و علت را بطور خلاصه خدمتشان عرض کردم که از لحاظ کرایه وسائل نقلیه وجود ندارد و روز بروز کرایه گران میشود و از لحاظ اضافه کردن قیمت عرض کردم نباید تصور بفرمائید که تأثیری نداشته است بالا بردن قیمت در اینموقع که چغندر کاشته شده است اگر قیمت را بالا نبرند ثابت میشد که چغندر هائی که کاشته شده اساساً از زمین کنده نمیشد این بود که وزارت پیشه و هنر هم کرایه را بالا برده قیمت را بالا برد . اما مقصود بنده از پیشنهادی که کرده ام این است که اگر ما بخواهیم امروز قیمتی قائل بشویم با وضعیت فعلی ممکن است در آتیه یک قیمت بیشتری مورد نظر واقع شود بنا بر این قیمت چغندر و کرایه را اگر بنظر وزارت پیشه و هنر واگذار کنیم با علی درجه بهتر است (افشار - این نظر که برعکس پیشنهادتان است) برای این پیشنهاد کردم که عرایض خودم را عرض کنم . اما قضیه تراکتور در قسمت های دیگر بنده اطلاعی ندارم ولی شهدالله

در اطراف طهران می بینم که از حیث تراکتور چه وزارت پیشه و هنر و چه وزارت کشاورزی بهیچوجه مضایقه نکرده اند و راجع به موضوع قیمت چغندر هم ما نباید بطور کلی روی منافع بحث کنیم زیرا اگر ماهر قدر چغندر بکاریم یا ارزان یا گران برفع عمومی است و منافع زارع را هم منظور کرده ایم و بنده معتقدم عجاتاً که قیمت چغندر را خرواری چهارده تومان در اطراف طهران معین کرده اند بنده یقین دارم که اگر در آتیه چهارده تومان نباشد بهیچوجه زراعت چغندر نخواهد شد .

نایب رئیس - آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - بنده عرایضی داشتم که قبلاً میخواستم عرض کنم و متأسفانه نوبت به بنده نرسید و حالا در جواب بیانات آقای دهستانی عرض میکنم و تقاضا میکنم آقای وزیر کشاورزی هم که در مجلس تشریف دارند توجه بفرمائید اولاً این قسمت که آقای دهستانی فرمودند که دولت باید قبلاً قیمت را معین کند این مانعی ندارد خود دولت همین کار را خواهد کرد ولی مقصود بنده این بود که وزارت کشاورزی در نظر بگیرند آن زراعتی را که بیشتر طرف احتیاج است از نظر خواربار آنرا مقدم بدارند بنده برخلاف آقایانی که میگویند که باید قیمت چغندر را بالا برد زراعت چغندر را توسعه داد عقیده دارم که اگر امسال ماعوض این چغندرها زرت کاشته بودیم الان باین بدبختی گرفتار نمیشدیم قند اگر نبود و کسی نخورد نمیبرد ولی اگر نان نبود مردم میمیرند و بنظر بنده وزارت کشاورزی باید در نظر بگیرد که اگر انشاءالله باران در بهار آینده آمد و بهار خوب بود زراعت چغندر را توسعه بدهند و قیمت را بالا ببرند ولی اگر خدای نخواسته مثل امسال بود و خواربار ما کم بود باید وزارت کشاورزی توجه کند که در هر جا ممکن است زرت کاری بکنند که سال دیگر مثل امسال گرفتار نشویم این یک مطلبی است که همه آقایان که ملاک هستند میدانند و بنده مخصوصاً تقاضا میکنم وزارت کشاورزی باین موضوع توجه کنند اگر امسال در عرض این چغندر زرت کاشته بودیم حالا باین وضع گرفتار نبودیم .

وزیر کشاورزی - فرمایشات آقای ملک مدنی البته صحیح است که باید زراعت هائی که جنبه خوار باری دارد بیشتر کاشته شود و دولت برای نیل به این مقصود دو راه دارد یکی تشویق است که تشویق را ما امسال کردیم بذرت تهیه کردیم و درموقع بزراعین دادیم بدون اینکه نفعی بگیریم بلکه قرار شد عیناً بما پس بدهند و تا اندازه هم موفق شدیم ولی البته کسی مجبور نبود که نباتات خوار باری بکارند در اطراف طهران و بعضی جاهای دیگر مشغول صیفی کاری شدند از قبیل هندوانه و خربزه و غیره و اگر در عوض این قبیل زراعتها سیب زمینی و سایر زراعتهای خوار باری کاشته بودند برای تأمین خوار بار خیلی مؤثر بود ولی این جا باید عرض کنم که دولت نمیتواند یعنی وسیله ندارد که مردم را مجبور کند که سیب زمینی بکارند و میگویند آقا شما که میگویند زرت بکارند من نمیخواهم زرت بکارم میخواهم خیار بکارم .

دهستانی - بنده پیشنهادم را مسترد میدارم .

نایب رئیس - پیشنهاد آقای طباطبائی :

نصرت - بهای حمل و نقل چغندر قند از محل کشت بعهده دولت خواهد بود .

نایب رئیس - آقای طباطبائی :

طباطبائی - عرض کنم بنده اطلاع زیادی از چغندر کاری ندارم (صحیح است) اما یک تلگرافی بود که یک روز اینجا من بعرض آقایان رساندم که از ساوه و زرت رسید بود مربوط بهمین مسئله چغندر دو چیزاً آنجا نوشته بود یکی راجع به قیمت بود که هفت تومان قیمت معین کرده بودند و یکی هم راجع به کرایه چغندر بود در آن مشروحاً که بنده اینجا عرض کردم حساب کرده بود که یک خروار چغندر را اگر عملاً بگیرند و بخواهند از زیر خاک بیرون

بیاورند در حدود چهار تومان ، پنج تومان خرچش است و از طرف دولت در قیمت بهای چغندر توجه شد و قیمت را دو برابر کردند این پیشنهادی که بنده تقدیم کردم برای این است که خاطر ام که اشکال دوم برای زارعین چغندر کار مربوط به حمل و نقل است که چغندر را باید از ساوه و زرت بیاورند بخط آهن تحویل بدهند و از خط آهن خود دولت حمل میکنند ولی این را توجه بفرمائید که با نبودن وسائل حمل و نقل و اشکالاتی که در این کار هست ولو اینکه مسافت چهار فرسخ ، پنج فرسخ هم باشد مبالغه کرایه بر میدارد و با آقای وزیر پیشه و هنر هم که صحبت کردم ایشان هم همینطور گفتند که کلیه کرایه از طرف دولت داده نمیشود (وزیر پیشه و هنر - این مال سنوات گذشته بود) و این گفته ایشان در خاطر بود که این پیشنهاد را تقدیم کردم اگر منظور تأمین است من پیشنهادم را مسترد میکنم .

وزیر پیشه و هنر - نظرشان تأمین است تمام کرایه واقعی را دولت میپردازد .

طباطبائی - بنده مسترد میکنم .

نایب رئیس - رأی گرفته میشود به ماد واحد با ورقه آقایانیکه موافقت ورقه سفید میدهند .

(اخذ آراء بعمل آمده هفتاد و چهار ورقه سفید شماره شد)

نایب رئیس - ماده واحد با کثرت ۷۴ رأی تصویب شد

[۵ موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

نایب رئیس - اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم .

(صحیح است) **جلسه آتیه روز یکشنبه ۱۵ آذر ساعت نه**

دستور هم لوایح جنگلها

[مجلس سه ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد]

نایب رئیس مجلس شورای ملی - بیات

اسامی رأی دهندگان - آقایان : امین اسفندیاری - فرخ - رفیعی - رستم کیو - چاپچی - فتوحی - بوداغبان - منصف - حمزه تاش - یارسا - ساکینیان - ملک زاده آملی - عزیزلی - فرشی - فرمانفرمایان - مؤید ثابتی - هراز - شیرازی - محمد ضیائی - شیاهنگ - نائینی - هدایت - اصفهانی - فروهر - نصرتیان - شهردوست - طباطبائی - نمازی - عطاء الله پالیزی - ذوالقدر - مستشار - ثقة الاسلامی - مهمل - گودرزیا - اقبال - ملک مدنی - مهندس - هدایت الله پالیزی - سمیعی - مقدم - فریدونی - یار احمدی - جلالی - معتصم سنگک - دادور - مؤید احمدی - گرگانی - مسعودی خراسانی - کازرونیان - بهبهانی - سزاوار - انوار - مکرم افشار - مشار - دهستانی - لاریجانی - صفاری - اوحیدی - فیاض - افشار - محیط لاریجانی - ملایری - ناهید - معینی - معتضدی - مؤید قوامی - لبقوانی - دکتر نفیسی - دکتر سمیعی - دکتر ادهم - دکتر ملک زاده - دکتر طاهری - دکتر قزل باغ .

ورقه سفید بدون امضاء - ۵

قانون

چهل و سه ملیون ریال اعتبار برای افزایش بهای چغندر قند

ماده واحده - وزارت دارائی مجاز است برای افزایش بهای چغندر قند تا حدود مبلغ چهل و سه ملیون ریال

بوزارت بازرگانی و پیشه و هنر اعتبار داده و از محل اضافه درآمد کارخانهای قند محسوب دارد

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دوازدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و بیست و يك بتصویب مجلس

شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری